

Sygn. akt VII U 516/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 września 2017r.

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

po rozpoznaniu odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 11 stycznia 2016 r. znak (...)

postanawia:

1. umorzyć postępowanie w sprawie,
2. zasądzić od M. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 516/16

UZASADNIENIE

M. K. złożyła do tutejszego Sądu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 września 2016r., znak: (...), stwierdzającej, iż jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega ona obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 września 2016 (k. 2-5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i podniósł, że zgłoszenie odwołującej do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej miało na celu wyłącznie uzyskanie świadczeń z tytułu macierzyństwa, a nie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej (k. 9-10 a.s.).

M. K. na rozprawie w dniu 7 września 2017r. cofnęła odwołanie. Wniosła także o nieobciążanie jej kosztami zastępstwa procesowego z uwagi na ciężką sytuację materialną. Wskazała, że mieszka z rodzicami oraz dwójką dzieci, a jedno z nich ma wrodzoną wadę układu moczowego. Podniosła ponadto, iż jej jedynym źródłem utrzymania jest zasiłek rodzinny oraz świadczenie 500+. Do akt sprawy załączyła decyzję Burmistrza R., potwierdzającą przyznanie jej zasiłku rodzinnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyraził zgodę na wycofanie odwołania i umorzenie postępowanie w przedmiotowej sprawie ale wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 164-165 a.s.).

Wobec powyższego postępowanie podlegało umorzeniu, art. 355 § 1 k.p.c. stanowi bowiem, że Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew (odwołanie) lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Postanowienie w tym przedmiocie może zapaść na posiedzeniu niejawnym, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym (art. 355 § 2 k.p.c.). Cofnięcie pozwu (odwołania) każdorazowo pozostaje jednak pod kontrolą sądu, której zakres wyznacza art. 203 § 4 k.p.c., a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych także art. 469 k.p.c.

Według treści art. 203 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa.

W przedmiotowej sprawie Sąd ocenił, iż cofnięcie odwołania nie było niezgodne z prawem, z zasadami współzycia społecznego ani nie zmierzało do obejścia prawa lub słusznego interesu ubezpieczonej. Było ono dopuszczalne i prawnie skuteczne, biorąc pod uwagę treść powołanych przepisów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie 1 postanowienia przyjmując za podstawę przepisy art. 355 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.

Jednocześnie Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1804) w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądził od M. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł w pkt 2 postanowienia. W myśl art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W niniejszej sprawie Sąd nie obciążył jednak odwołującej kosztami zastępstwa procesowego w całości na podstawie, działając na zasadzie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle tymi kosztami. Powołany przepis stanowi zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik postępowania, a możliwość jego zastosowania uzależniona jest od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących, że ponoszenie kosztów procesu pozostawałoby w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współzycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy – charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem – sytuacja majątkowa oraz życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do Sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współzycia społecznego (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V Cz 83/12).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wystąpił wypadek szczególnie uzasadniony przemawiający za nieobciążaniem w całości ubezpieczonej kosztami procesu. W tym przypadku, za zastosowaniem wobec odwołującej dobrodziejstwa płynącego z art. 102 k.p.c. przemawia trudna sytuacja majątkowa M. K.. Wskazać należy, iż odwołująca jest samotną matką wychowującą dwójkę dzieci. Jedynym źródłem jej utrzymania jest zasiłek rodzinny oraz świadczenie „500+”, które nie wystarczają na pokrycie w całości wszystkich potrzeb życiowych zarówno jej jak i dzieci. Ponadto jedno z dzieci cierpi na wrodzoną chorobę układu moczowego, co dodatkowo obciąża budżet ubezpieczonej. Ograniczając kwotę kosztów zastępstwa procesowego, przyznanego na rzecz Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. Sąd miał na uwadze uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie o sygn. akt III UZP2/16, zgodnie z którą w sprawie o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego lub jego zakresu (o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego; o podleganie ubezpieczeniom społecznym) do niezbędnych kosztów procesu zalicza się wynagrodzenie reprezentującego stronę radcy prawnego, biorąc za podstawę

zasądzenia opłaty za jego czynności z tytułu zastępstwa prawnego stawki minimalne określone w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (...).

Sąd, działając na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył jednak ubezpieczonej kosztami zastępstwa procesowego wyliczonymi zgodnie z powołaną uchwałą Sadu Najwyższego ze względu na trudną sytuację majątkową i życiową ubezpieczonej oraz ze względu na fakt, że wymieniona uchwała zapadła po wniesieniu odwołania w niniejszej sprawie, a przedstawiona wykładnia wiąże od dnia podjęcia uchwały.

Zatem, z uwagi na trudną sytuację materialną M. K. oraz okoliczności sprawy, także zasady współzycia społecznego, Sąd orzekł jak w pkt 2 postanowienia.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)